

GRAMEX press

1
2017

Musiikki-Suomi

1960-luvulla

Räppäri

Arttu Lindeman

Näin Gramex

palvelee

Evelina
laulaa
elämästään

Tärkeä tiedote
takakannessa!

ASIAKASTIEDOTE
YHTEISHALLINNOINTILAISTA

viktigt meddelande
på baksidan!

KUNDMEDDELANDE OM LAGEN
OM KOLLEKTIV FÖRVALTNING
AV UPPHOVSRÄTT

hän

PIRKA-PEKKA PETELIUS Syntyi 1953 Alatorniolla.
Koulutus Teatterikorkeakoulu. **Työura** Esiintynyt kymmenissä elokuvissa, tv-sarjoissa ja radio-ohjelmissä. Ohjannut, käsikirjoittanut ja tuottanut useita av-tuotantoja. Esiintynyt laulajana useilla levyillä. **Harrastus** Luonto.

Nauti siitä, mitä teet

Monitoiminen taiteilija Pirkka-Pekka Petelius jakoi Gramexin puolesta Emma-palkinnon.

Haastattelu LAURI KAIRA Kuva SONY MUSIC

- **Montako levyä osapuillesi omistat?**
Noin neljä sataa, joista noin 112 vinyylejä.
- **Mikä oli ensimmäinen omistamasi levy ja miten sen sait tai hankit?**
Elvis Presleyn single *Stuck on You*. Sain sen lahjaksi.
- **Mikä on yleisin tapasi kuunnella musiikkia?**
Kuuntelen musiikkia paitsi autossa, jossa on hyvä akustiikka, myös maalla. Rauhassa keskittyen. Levyiltä, Youtubesta ja radiosta.
- **Millaisesta musiikista pidät eniten?**
Olen lähes kaikkiruokainen musiikinkuuntelija. Niin klassinen, jazz, reggae, soul, funk, fado, latino kuin iskelmämusiikkikin viihdyttää tai innostaa tunnelmasta riippuen. Heavyn ja punkiin en ole koskaan päässyt sisälle.
- **Miten makusi on muuttunut vuosien mittaan?**
Jos musiikista puhutaan, en oikein osaa sanoa. Ehkä elämäkokemus on tuonut suvaitsevuuksia ja avaruutta erilaisten tulkintojen ymmärtämiselle.
- **Liittyykö johonkin kappaleeseen tai yhtyeeseen erityisiä muistoja?**
Totta kai liittyy. Niitä on niin paljon, etten osaa enkä halua laittaa mihinkään järjestykseen, mutta yleisesti haluan mainita reggaen kaikkine kehitysvaiheineen aina skasta nykyvariaatioihin olevan lähellä sydäntä.
- **Tai omaan esiintymistilanteeseen?**
Nautin nykyisin keikoista omalla Irti-orkesterilla, muun muassa viime kesän Pori Jazzin keikka oli huippukiva.
- **Milloin päätit, että luova ala on sinun alasi?**
Marraskuun kahdestoista 1971.
- **Mitkä asiat sinulle ovat esiintyvän taiteilijan ja tuottajan työssä tärkeitä?**
Tärkeintä on, että itse nautin tekemisistäni.
- **Mitä haluaisit sanoa uran alkuvaiheessa oleville taiteilijoille ja tuottajille?**
Tehkää ihan mitä haluatte, kunhan itse nautitte siitä. ●

ARTTU LINDEMAN 18
KUVA: VILLE JUURIKKALA

LEENA PUNTILA 13
KUVA: MIKKO RÄSÄNEN

HANNU SAHA 31
KUVA: MATTI MATIKAINEN

Esittävien taiteilijoiden ja äänitteiden tuottajien tekijänoikeusyhdistys Gramex ry:n asiakaslehti

Pieni Roobertinkatu 16 A
00120 Helsinki
toimitus@gramex.fi
puh. (09) 4282 7488
www.gramex.fi
Päätoimittaja Lauri Kaira
Toimitussihteeri Heikki Jokinen
Ulkoasu ja taitto Helena Kajander
Ilmestyy 4 kertaa vuodessa / 28. vuosikerta
Julkaisija Gramex ry / ISSN 0787-6564
Painotyo Forssa Print
Osoitteenmuutokset gramex@gramex.fi

KANNESSA EVELINA
KUVA: MATIAS JALMARI

Pääkirjoitus

LAURI KAIRA
Päätoimittaja

KUVA: MATTI MATIKAINEN

Vuosi numeroina

Gramex toimii palvelevana linkkinä kahden asiakasryhmänsä – musiikin ammattilaisten ja musiikin käyttäjien – välillä. Katsotaanpa lyhyesti, mitä tämä toiminta on numeroina.

Aloitetaan asiakkaista. Gramex hoitaa liki 94 000 asiakkuutta. Vuodenvaihteessa Gramexilla oli noin 63 000 asiakassopimusta taiteilija- ja tuottaja-asiakkaiden kanssa. Musiikin käyttäjäasiakkaita on noin 30 800.

Gramex jakoi korvauksia 17,8 miljoonaa euroa. Kotimaiselle musiikille tästä meni noin 10,4 miljoonaa ja ulkomaiselle 7,4 miljoonaa euroa.

Miten korvaukset jakaantuivat? Korvauksia sai noin 11 900 Gramexin omaa taiteilija-asiakasta ja noin 3 300 tuottaja-asiakasta. Lisäksi ulkomaisten järjestöjen taiteilija-asiakkaille tehtiin noin 30 000 musikkotilitystä eri vuosilta.

Yksilölliset korvaussummat vaihtelevat suuresti, koska niitä maksetaan musiikin käytön mukaan. Silti keskiarvot pystyy laskemaan.

Gramexin omien taiteilija-asiakkaiden keskiarvo oli 446 euroa ja tuottajien 2 940 euroa vuodessa. Ero johtuu siitä, että yhden biisin gramexit jaetaan puoliksi tuottajan ja taiteilijoiden kesken. Muusikkoja on levyllä yleensä useampia, mutta taloudellisia tuottajia yksi. Ulkomaisten järjestöjen taiteilija-asiakkaiden maksusuoritusten keskiarvo oli 90 euroa.

Jotta olisi jotain jaettavaa, korvauksia pitää myös kerätä. Gramex-korvauksia kerättiin viime vuonna 24,4 miljoonaa euroa.

Medialisensoinnista kertyi 11,2 miljoonaa euroa. Tausta- ja tanssimusiikista kertyi 9,7 miljoonaa euroa. Loppu eli noin 3,5 miljoonaa tuli hyvitysmaksuista ja ulkomaisista korvauksista. ●

PS. Laki tekijänoikeuksien yhteishallinnoinnista tuli voimaan. Se ei tuo isoja muutoksia Gramexille. Laki perustuu EU-direktiiviin ja se velvoittaa tiedottamaan uudistuksesta. Siksi tämä Gramexpress tehtiin poikkeuksellisen suurena painoksena. Lehti tulee jokaiselle oikeudenhaltija-asiakkaallemme, henkilökohtaisesti. Tässä on tietoa uudesta laista ja Gramexin palvelusta.

**Gramex
hoitaa
94 000
asiakkuutta.**

Palkinnot

Toimitaneet Riikka Hiltunen, Heikki Jokinen ja Lauri Kaira

Vuoden Emmat jaettu
Suomen suurin ja arvostetuin musiikkialan palkintojenjakotilaisuus Emma Gaala järjestettiin Espoon Metro-Areenalla lauantaina 4. helmikuuta.

OLAVI UUSIVIRTA

KUVAT: OLAVI UUSIVIRTA / TERO AHONEN, ALMA / PME RECORDS UNIVERSAL MUSIC, TUULETAR / TUULETAR, MIKAEL GABRIEL / OLAVI STUBBERUD, KREETA-MARIA KENTALA / ULLA NIKULA, FRÖBELIN PALIKAT / JONI NUUTINEN.

ALMA

TUULETAR

MIKAEL GABRIEL

KREETA-MARIA KENTALA

FRÖBELIN PALIKAT

Vuoden 2016 parhaina Gaalassa Emma-patsailla palkitut ovat:

Naissolisti: Vesala
Miessolisti: Mikael Gabriel
Yhtye: JVG
Albumi: Vesala – Vesala
Tulokas: Alma
Rockalbumi: Olavi – Olavi Uusivirta
Metallialbumi: Elokuutio – Stam1na
Biisi: Tequila – Vesala
Pop: Vesala
Hiphop: JVG
Klassinen albumi: Side by Side – Kreeta-Maria Kentala
Jazzalbumi: Amorandon – Aki Rissanen
Tuottaja: Jukka Immonen
Iskelmäalbumi: Sinä olet kaunis – Suvi Teräsniiska

Etnoalbumi: Tules maas vedes taivaal – Tuuletar
Lastenalbumi: DJ Kakkiainen – Kikattava Kakkiainen
Kriitikoiden valinta: Jukka Nousiainen – Jukka Nousiainen
Yleisöäänestys / artisti/yhtye: Arttu Lindeman
Yleisöäänestys / musiikkivideo: Olet mun kaikuluotain – Ville Valo
Myydyin albumi: Ensimmäinen kattaus: Vain elämää
Striimatuin kotimainen biisi: Hehkuu – JVG
Erikois-Emma: Fröbelin palikat
Vienti-Emma: Alma
Live: Antti Tuisku

Palkitulla jazz-levyllä Amorandum soittivat pianisti Aki Rissanen, rumpali Teppo Mäkynen ja basisti Antti Lötjönen.

KUVA: TEEMU KUUSIMURTO

Luova100 kutsuu mukaan

Luova100 tuo esiin luovien alojen merkitystä videotarinoilla, joissa esiintyy luovien alojen ammattilaisia. Hanke liittyy Suomen juhluvoiteen.

Myös muut luovan alan tekijät voivat esittää oman tarinansa tai toiveensa osoitteessa www.luova100.fi. Toiveista kootaan kannanotto päätäjille.

Luova100 on Kopioston hanke, johon sen jäsenjärjestöt osallistuvat. Gramex on Kopioston jäsenjärjestö.

KUVA: SEBASTIAN VISA

KUVA: HEIKKI TUULI

Monitoiminen Mikko Franck on myös Kangasniemen musiikkiviikkojen taiteellinen johtaja.

Mikko Franck päävierailijaksi italialaisorkesteriin

Kapellimestari **Mikko Franck** on Italian maineikkaimpiin orkestereihin kuuluvan Accademia di Santa Cecilia uusi päävierailija. Kolmen vuoden päävierailijakaudellaan Franck johtaa vuosittain vähintään yhden kier-

tueen sekä kolme konserttiohjelmaa. Franck jatkaa myös Orchestre Philharmonique de Radio Francen musiikillisena johtajana. Vuonna 2015 alkanut kausi jatkuu ainakin vuoteen 2022.

Musiikkiteknologian tietotaitoa kouluihin

Teosto pyrkii tukemaan uusien musiikintekijäsukupolvien kasvamista kouluhankkeella ”Ihan oma juttu – musiikkiteknologia luovuuden tukena”. Educa-messuilla lanseerattu hanke toteutetaan yhteistyössä konseptin kehittäneen Triplefist Music -työryhmän kanssa, jonka jäsenet ovat musiikki- ja opetusalan ammattilaisia.

Koululuokille tarjotaan mahdollisuus tutustua musiikinteko-ohjelmistoihin ja -tapoihin hankkeen työryhmän avustuksella ja hankkeen myötä oppilaat säveltävät, sanoit-

tavat ja tuottavat itse oman kappaleensa.

Loppuvuodesta 2016 julkaistiin **Heidi Partin** ja **Anu Aholan** kirja *Säveltäjyyden jäljillä – musiikintekijät tulevaisuuden koulussa*, joka rohkaisee tuomaan musiikin luovan tekemisen koululuokkiin. Kirja on tehty yhteistyössä Teoston, Arts-Equal-hankkeen sekä Taideyliopiston Sibelius-Akatemian kanssa. Teoksen sähköistä versiota voi ladata maksutta Helsingin yliopiston digitaalisen arkiston Heldasta.

KUVA: KAISA HUUKURI

Ihan oma juttu -työryhmä tapasi Educa-messuilla ministeri Sanni Grahn-Laasonen (edessä oikealla). Edessä vasemmalla Riikka Railimo Teostosta. Takana Tuomas Hiedanniemi (vas.), Kari Saarihahti ja Janne Hiedanniemi.

Hannu Pohjannoro palkittiin Ranskassa

Säveltäjä Hannu Pohjannonon teos *images, hommages* palkittiin tammikuussa 8. kansainvälisessä Henri Dutilleux -sävellyskilpailussa Ranskan Saint-Pierres-Corpsissa.

Pohjannonon teos jakoi toisen sijan italialaisen **Matteo Franceschinin** kanssa. Ensimmäistä ja kolmatta palkintoa ei jaettu kilpailussa lainkaan.

KUVA: MAARIT RYTÖHÄRJÄ

Sata suomalaista Spotifyssä

Suomen satavuotista itsenäisyyttä voi juhlistaa Spotifyssäkin. Music Finland on laatinut sinne sadan kappaleen soittolistan Suomi 100: Hundred songs from Finland.

Lista on koottu musiikista, joka on huomattu maamme rajojen ulkopuolellakin. Aikajänne ulottuu **Jean Sibeliuksen** teoksesta *Valse Triste Op. 44* tuoreeseen **Alman** kappaleeseen *Karma*.

Kokonaisuus on monipuolinen. **Viljo Vesterinen** ja **Dal-lapé-orkesteri** soittavat *Säkijärven polkkaa*, **Eläkeläiset** *Humppaa Suomesta*, **Wigwam** *Nuclear Nightclubin* ja **Terveet** kädet esittää *Vapaan Pohjolan*.

Valikoiman päättää – ei aivan yllättävästi – **Jean Sibeliuksen** *Finlandia, Op. 26* Helsingin kaupunginorkesterin esityksenä. Koko valikoiman kuunteluun kuluu aikaa kahdeksan tuntia ja kolme minuuttia.

Jean Sibeliuksen sävellykset ovat olleet vuosia vahvasti mukana ulkomailta eniten esityskorvauksia keränneiden kappaleiden kärkijoukossa.

KUVA: SANTERI LEVAS / SUOMALAINEN VALOKUVAMUSEO

Adrian on Ringa Mannerin eli The Hearingin toinen sooloalbumi.

KUVA: HETA SAUKKONEN

Kolme suomalaisehdokasta

Vuosittain jaettavan Phonofile Nordic Music Prizen saajaksi on ehdolla kolme suomalaisalbumia: **Oranssi Pazuzun Värähtelijä**, **Mikko Joensuun Amen 2** ja **The Hearingin** eli **Ringa Mannerin Adrian**. Palkinnonsaaja valitaan 12 pohjoismaisen albumin joukosta ja julkistetaan maaliskuun alussa Oslossa by:Larm-tapahtuman yhteydessä. Vuoden 2014 palkinnon sai ensimmäisenä suomalaisena **Mirel Wagner** levyllään *When the Cellar Children See The Light of Day*.

Elvis ry perusti musiikintekijöiden rahaston

Musiikintekijöiden etujärjestö Säveltäjät ja Sanoittajat Elvis ry on perustanut rahaston, jonka tarkoituksena on edistää, tukea ja palkita suomalaisten musiikintekijöiden toimintaa ja työtä.

Rahasto jakaa apurahoja, palkintoja ja tukia sekä antaa lahjoituksia. Rahastoon siirrettävät varat ovat peräisin Kopiosto ry:n Elvis ry:lle vuosittain tilittämistä kopiointikorvauksista ja apurahahaku avataan keväällä 2017.

Palkittu manageriyhtiö edustaa myös metalliyhtye Sonata Arcticaa.

KUVA: SONATA ARCTICA

Kymmenen vuotta Lauantaijatsseja

Bassoradion jazziin keskittynyt erikoisohjelma *Lauantaijatsit* täyttää tänä vuonna kymmenen vuotta. Ohjelman syntymäpäiviä vietetään maaliskuun lopulla Helsingissä Putte's Bar & Pizzassa, jossa levyjä soittavat vuosien varrella ohjelman juontajina toimineet dj:t.

Ensimmäinen ohjelma kuultiin tammikuussa 2007 **Risto Nevalinnan** juontamana. Nykyään studiossa vuorottelevat **Eero Löyttyjärvi**, **Heikki Hirsimäki** ja **Pierre Ringwald**. Lauantai-iltaisin klo 14–16 kuultava *Lauantaijatsit* kuuluu valtakunnallisen kanavan suosituimpiin ohjelmiin.

Lauantaijatsien nykyiset vetäjät Eero Löyttyjärvi (vas.), Pierre Ringwald ja Heikki Hirsimäki.

KUVA: EERO LÖYTTYJÄRVI

Sonata Arctican ja Nightwishin manageriyhtiö palkittiin

Music Finlandin jakama valtakunnallinen musiikkivientipalkinto vuodelta 2016 myönnettiin manageriyhtiö Till Dawn They Count Management Ltd Oy:lle. **Ewo Pohjolan** ja **Toni Peijun** perustama yhtiö palkittiin ennen kaikkea sen työstä Nightwish-yhtyeen maailmanmenestyksen eteen.

Yhtiö manageroi myös metalliyhtye Sonata Arcticaa. Viime vuonna ensimmäistä kertaa jaetun palkinnon saajan valitsee Music Finlandin kokooma riippumaton valitsijaraati.

KUVA: MATTI IMMONEN

Juha Ruokangas on yksi MES:n hankkeessa mukana olevista suomalaista soittinrakentajista.

Suomi-soitin Suomi-puusta

Musiikin edistämässätiö juhlistaa satavuotiasta itsenäistä Suomea hankkeellaan Suomi-soitin Suomi-puusta. Siinä kotimaisilta soittimienrakentajilta tilataan erityisiä suomalaismalleja kitaroista kanteleisiin.

Kolmivuotiseen hankkeeseen sisältyy tutkimusosio, joka kokoaa kaiken tähänastisen tietouden suomalaisen puun käytöstä soitinten rakentamisessa.

Hanke kartoittaa soittimiin sopivan puutavaran mahdolliset toimit-

tajat ja sahauspaikat. Kuusen, tervalepän ja koivun lämpökäsittelystä on jo paljon tietoa, mutta kokeiluja tehdään nyt esimerkiksi lehmuksen, harmaalepän ja haavan kanssa.

Suomalaisilta soittinrakentajilta tilataan soittimia, jotka tulevat MES-soitinpankin kautta yleiseen käyttöön. Tämän vuoden hankintalistalla on viisi soitinta mandoliinista puoliakustiseen baritonikitaraan.

Suomen Kulttuurirahasto tukee hanketta 150 000 eurolla.

Valtakunnallinen KANSAN MUSIIKIN PÄIVÄ

10.5.2017

Kaikki laulavat toukokuussa

Kansanmusiikin ja Kansantanssin Edistämiskeskuksen (KEK) toukokuinen suurhanke on ensimmäistä kertaa vietettävä valtakunnallinen Kansanmusiikin päivä. Teemapäivä toteutetaan 10.5. kansanmusiikki- ja kansantanssitoimijoiden, oppilaitosten, kirjastojen ja medioiden yhteistyönä, ja myös pieniä toimijoita kehoitetaan osallistumaan hankkeeseen eri tavoin.

Kansanmusiikin ja Kansantanssin Edistämiskeskus nimeää alalle vuosittain myös yhteisen teeman. Suomen 100-vuotisjuhlavuoden teema on Kaikki laulaa, Alla sjunger. Teema näkyy muun muassa KEK:n YouTubeen kokoamalla kansanlaulusoittolistoilla.

Uusi pohjoismainen tuki jaossa

Pohjoismainen kulttuurirahasto jakaa vuosina 2017–2019 tukia konserttijärjestäjille ja keikkapaikoille. Uuden puls-ohjelman tavoitteena on edistää pohjoismaista yhteistyötä, verkostojen kehittymistä ja pohjoismaisen musiikin näkyvyyttä Pohjoismaissa.

Tukea voivat hakea Pohjoismaista käsin toimivat konserttijärjestäjät, kuten keikkapaikat ja tapahtumat. Hakuaikaa on 15.3. saakka. Lisätietoja Pohjoismaisen kulttuurirahaston verkkosivuilta.

Niko Nordström Australasian Warnerille

Warner Music Finlandin toimitusjohtaja **Niko Nordström** siirtyy johtamaan yhtiön Australasian toimintoja. Nordström aloittaa Sydneyssä huhtikuussa. Warner Music Finlandin uudeksi toimitusjohtajaksi on valittu **Mark Fry**. Hän on toiminut yhtiön markkinointijohtajana.

Johtosävel

ILMO LAEUVO
Gramexin toimitusjohtaja

Puoli vuosisataa

On kulunut viisi vuosikymmentä siitä, kun Gramex aloitti työnsä äänitemusiikin oikeudenhaltijoilla olevien korvausoikeuksien toteuttamiseksi.

Gramexin perustaminen tuli ajankohtaiseksi, kun 1960-luvun alussa lainsäätäjät antoi äänitteiden tuottajille ja äänitteillä esiintyville muusikoille oikeuden saada korvausta äänitteiden käytöstä radio- ja tv-toiminnassa.

Kulunut 50 vuotta on ollut monivaiheinen ja työntäyteinen rupeama. Tekijänoikeuskorvauksiin ei aina ole suhtauduttu suopeasti lainsäädännöstä huolimatta. Gramexilla on ollut roolina valistaa ja kääntää kantoja kaskessa.

Työ on tuottanut hedelmää. Yleistä kannatusta nauttii, että äänitemusiikki on oikeutettu korvaukseen kun sitä käytetään muun toiminnan päämäärien edistämiseen. Musiikin sisällöllinen arvo onkin huima. Lähes missä tahansa toiminnassa voidaan musiikin avulla rydyttää omaa sanomaa tai liiketoimintaa. Vuonna 2016 Gramex keräsi korvauksia musiikin käytöstä ennätysmäisesti, yli 24 miljoonaa euroa.

Gramex on vakiinnuttanut keskeisen aseman Suomen musiikkielämän talousrakenteessa. Gramexin oikeudenhaltijoilleen tilittämät korvaukset vankistavat maamme musiikkielämän toimeentulomahdollisuuksia. Tämä edistää rikkaan musiikkikulttuurimme kykyä kehittyä ja tuottaa elämyksiä ja ylpeydenaiheita meille kaikille suomalaisille.

Gramex on onnistunut esimerkki yhteistyön voimasta. Monessa maassa tuottajat ja muusikot ovat järjestäytyneet erillisiin tekijänoikeusjärjestöihinsä. Meillä tuottajat ja muusikot ovat löytäneet vahvan yhteisen sävelen. Gramex rakentuu konsensukselle, joka vuosien mittaan on vakiintunut ja vahvistunut. Gramexin hallintomalli on tukenut tuottajien ja muusikoiden menestyksestä yhteistyön henkeä.

Puolen vuosisadan aikana moni asia on muuttunut, moni kehittynyt. Uutta on syntynyt. Näin tulee olemaan jatkossakin. Maailman menossa mukana vierivä kivi ei samaloidu. Gramex jatkaa työtään äänitteiden käyttäjiä ja oikeudenhaltijoita yhdistävänä lenkinä. Kehitys ja yhteistyö ovat jatkossakin avainasemassa. ●

Työ on tuottanut hedelmää.

KUVA: MATTI IMMONEN

EVELIINA TAMMENLAAKSO • Taitelijanimi Evelina • Syntynyt 1995 • Useita single-listan ykkössijoja
• Ensimmäinen tuplasingle 2015 • Esikoisalbumi 24K lokakuussa 2016 • Kolme Emma-ehdokkuutta 2017.

KUVA: MATIAS JALMARI

Musiikki on aina ollut mukana elämässäni.

Rosoisuus luo kauneutta

Evelina elää unelmaansa, tekee ja esittää musiikkia. Vapaa-ajallaan hän maalaa.

Teksti HEIKKI JOKINEN

KUVA: UNIVERSAL MUSIC

Mitä musiikki on sinulle, Evelina? ”Kaikki kaikessa. En tiedä mitä tekisin ja kuka olisin, jos ei olisi musiikkia.”

”Olen tosi onnekas kun saan tehdä tätä ammatikseni. Tuo on kuin kysyä, mitä jos ei olisi käsiä, en osaa edes kuvitella.”

Evelinan eli **Eveliina Tammenlaakson** vauhti musiikin ammattilaiseksi on ollut nopeaa. Ensimmäisen tuplasinglensä hän julkaisi toukokuussa 2015. Joulukuussa julkaistu *Honey*-single on myynyt tuplaplatinaa ja ylittänyt 10 miljoonan striimauksen rajan.

Esikoisalbumi *24K* julkaistiin lokakuussa 2016. Se on ensimmäinen suomalainen ennakkoon striimauksilla platinaa myynyt albumi. Nyt sen suoratoiston kuuntelumäärä ylittää jo 30 miljoonaa kertaa.

Honey antoi rohkeutta

”Elämässäni ei ole musiikin suhteen mitään käännekohtaa, se on aina ollut mukana”, Evelina sanoo. ”Äiti lähetti minulle juuri kuvia, joissa lauloin nelivuotiaana Muumi-maailmassa.”

Muodollista musiikkikoulutusta Evelinalla ei ole, mutta laulaminen on kiinnostanut aina. Ura käynnistyi Youtubeen itse ladatuista cover-biiseistä. Tuottaja **MGI** eli **Henri Lanz** näki niitä ja otti yhteyttä.

Siitä käynnistyi yhteistyö, joka jatkuu yhä. Aluksi Lanz ja Evelina tekivät musiikkia puolentoista vuoden aikana. ”Sitten kirjoitimme Universalilla nimet paperiin.” Äänitteiden teko alkoi.

Kehittelyvaiheessa yhdessä Lanzin kanssa syntyi 3-4 kappaletta. Joitakin näistä ensimmäisistä biiseistä päätyi albumillekin.

”Etsimme suuntaa miltä biisien tulisi kuulostaa. MGI:ltä tuli träkki tai idea, jota kehitelin ja yhteistyö jatkui koko ajan.”

Evelinalla on vetovastuu sanoituksista. ”MGI voi puuttua niihinkin esimerkiksi sanomalla, että johonkin tarvitaan kaksi vokaalia eikä yksi.”

Honey oli suuri hitti. ”Sen tajuaa vasta jälkikäteen, miten iso biisi se oli. Siitä sai rohkeutta: tästä joku tykkää.”

”Diggaan siitä, missä jokin on vähän vinksallaan”, Evelina sanoo.

KUVA: MATIAS JALMARI

Syvällinen suomenkieli

Laulujensa tekstit Evelina kirjoittaa suomeksi. ”Kaikki sanat tuntuvat painavammalta suomeksi. Siinä on enemmän tarkoitusta, ne ovat syvällisempiä. Kun siinä onnistuu, on itselläkin hyvä tunne.”

Itse ei Evelina lähtisi tekemään musiikkia englanniksi. Ehkä se kävisi jonkun kanssa yhdessä.

”Olisi hienoa kokeilla englanniksi. Siitä voisi ehkä tulla jotakin, ei menisi ihan vihkoon.”

Melodiaa tehdessään Evelina ei yritä kuvitella siihen suomenkielen sanoja. ”Siihen sopisi mikä kieli vain.”

Kappaleiden tekstien lähtökohta on se, mitä itse on käynyt läpi. ”Tai niin läheinen tuttu, että voi sen puolesta puhua.” Evelinan laulut kertovat usein läheisyyden kaipuusta, rakkaudesta ja elämän arjesta.

”Tykkään etsiä kauneutta, arjestaakin. Taiteen ei silti tarvitse etsiä kauneutta, kauneus ei ole vaadittava perusta taiteelle.”

”Diggaan siitä, missä jokin on vähän vinksallaan. Luonne ja rosoisuus tekevät asioista kauniimpia.”

Itse musiikin puolella rytmi on tärkeää ja siitä seuraa tanssittavuus. ”Diggaan Karibia-soundia.”

KUVA: MATIAS JALMARI

Kappaleiden teko on suurelta osin yhteistyötä.

Yleisö tekee keikan

Viime vuonna Evelina teki 140 keikkaa. ”Nyt voi jäädä hetkeksi lomalle ja miettiä miltähän laskuri näyttää joulukuussa.”

Millä näin kovan keikkatahdin kestää? ”Koitan nukkua niin paljon kuin mahdollista. Teen sitä, mitä tekee mieli. Sallin sen itselleni, en usko mihinkään ihmedieetteihin.

Entä millainen on hyvä keikka? ”Sillä on hyvä vuorovaikutus yleisön kanssa. Hyvä filis tarttuu. Tekniikka on balanssissa, kuulee itsensä ja muut.”

”Keikkaa on kiva vetää tyypeille, jotka ovat innoissaan, eikä niille jotka ovat paikalla rokkipoliiseina, että osaako tuo mitään.”

Hyvällä keikalla ei tarvitse olla isoa yleisömassaa. Tilanteetkin ovat erilaisia. ”Klubeilla tietää, että väki on tullut bisselle ja tanssimaan. Salikeikalla yleisö on tullut kuuntelemaan musiikkia.”

Hiontaa yhteistyössä

Kappaleiden teko on Evelinalle suurelta osin yhteistyötä. Monella kappaleella on mainituna useita tekijöitä.

”Tuottajalta tulee palanen, sitä sitten muovaillaan. Tekijöitä voi olla useita, mukana on muutama jenkkinen. *Honeyssa* melodia tuli Henkan jenkkiyypiltä.” Tuottaja Henri Lanz työskentelee nykyään Los Angelesissa omalla studiollaan.

Jotkin kappaleet syntyvät palapelinä. ”Melodia voi tulla yhdeltä, kertosäe toiselta.”

Kappaleidensa pohjan Evelina tekee silti itse, vaikka niitä vielä hiotaan ja kehitellään yhteistyössä. ”Puhelimestani on lauseita ja muuta ihan sikana. Annan niiden kypsä alitajunnassa kunnes tulee tunne, että nyt on valmis.”

Fiittaaminen eli toisen artisen kappaleella vierailu on Evelinalle tuttua. Hänen kappaleillaan ovat vierailleet **Eevil Stöö**, **JVG**, **Julma H** ja **Mikael Gabriel**. Itsekin hän on ollut mukana muiden kappaleissa.

”Näitä on hauska tehdä, he ovat lahjakkaita tyypejä kaikki. Fiittaus on kansainvälinen tapa, ja nyt Suomessakin on havahduttu siihen.”

Fiittauksessa on visiona tehdä biisistä parempi, Evelina sanoo. ”Tulee uusi kulma, uusia ajatuksia, biisistä tulee vielä kovempi. Studiossa voi kuulla kirkkaana, että tähän sopisi se ja se.” >>>

>>>

Harhaluuloja levy-yhtiöistä

Oma tekemisen vapaus on Evelinalle tärkeää. ”En koe, että olen tuotantokoneistossa, että pitää tehdä hittejä, striimata tai muuta. Uskon, että kun tekee aidosti ja intohimosta, jengi tunnistaa sen.”

”On aika yleinen harhaluulo, että on parikymppinen nätti tyttö, jolle levy-yhtiö on pannut vaatteet päälle. Se ei pidä paikkaansa.”

”Levy-yhtiön koneisto pitää huolen, että kaikki toimii ja onnistuu, ei rajoita minua”, Evelina sanoo. ”Tosi moni ajattelee, että levy-yhtiö päättää vaatteekin kuvaukseen. Eivät he edes tienneet, mitä päälläni oli viime viikon kuvauksissa.”

”Yhtiön tyypit auttavat uusia artisteja, eivät pue heitä prinsessamekkoihin. Monella on kuva speissari-meiningistä, jossa levy-yhtiö tulee ja tekee hittejä. Ei se ole sellaista.”

Evelina näkyy laajasti sosiaalisessa mediassa. ”Luvut kasvavat koko ajan, ihan mielettömästi.”

Kommentit liittyvät usein muuhunkin kuin musiikkiin ja joukkoon mahtuu ilkeitäkin. ”Niitä on niin pieni osa, että yritän olla keskittymättä niihin. En usko, että kukaan vihaa minua henkilökohtaisesti, se on vain huutelu.”

Värien harmonia tärkeää

Musiikin ohella Evelinaa kiehtoo maalaaminen. ”Tykkään maalata, sain joululahjaksi-kin maalausvälineet.”

Omia maalauksiaan Evelina luonnehtii hentoja pastellisävyjä käytäviksi. ”Se ei ole punaista abstraktia maalipilkutaidetta.”

”Pidän kaikesta esteettisesti miellyttävästä, esimerkiksi kotona minulle on tärkeää värien harmonia.”

Siksi Evelinalle on tärkeää promootion visuaalinen ilme ja levyjen kannet. ”Haluan vastata kaikesta.”

Vapaa-ajallaan Evelina kuuntelee kaikenlaista musiikkia. ”Eniten ehkä kolahtaa uusi pop ja r'n'b jenkeistä. Olen kuitenkin kaikki-ruokainen. Kaikki uppoaa ja muukin on fine.”

Hyvä tv-sarja voi viedä Evelinan mukanaan. Haastattelua edeltävänä päivänä hän oli katsonut 20 jaksoa norjalaista *Skam*-televisiosarjaa.

”Valvoin neljään asti. Jos jokin kolahtaa, se kolahtaa. *Skam* ei ole inhorealistinen, mutta sopivan raaka. On mukavaa, että kaikki ei ole englanninkielistä vaan norjaksi. Se tekee tarinasta oikean tuntuista.”

Pitkäsoitto päästää irti

Nyt Evelina työskentelee uuden albumin parissa. Studiossa on raadettu kovalla tahdilla.

”Ensiksi teemme sinkkuja, sitten jatkamme pidempää muotoa kohti.” Uudella levyllä kaikki kappaleet ovat edelleen Evelinan omia.

Pitkäsoittoon kiteytyy tietty aikakausi, Evelina sanoo. ”Veikkaan, että jos menisi kolme vuotta kun tekisi vain sinkkuja, ei olisi niin helppoa päästää irti. Se on helpompaa kun takana on koko satsi.”

”Tässä on kasvettu ihmisenä ja musiikintekijänä. On helpompi alkaa luomaan uutta kokonaisen albumin jälkeen.”

Mikä on muuttunut? ”Kirjoittajana konseptini ovat selkiytyneet, ei niin paljon poukkoilua vaan keskittymistä tiettyyn näkökulmaan.”

Työskentely tuottaja Henri Lanzin kanssa on tuonut lisää varmuutta. ”Vielä vuosi sitten tein kotona demon ennen studioita.”

Nyt omaan osaamiseen on kertynyt sellainen luottamus, että voi vielä studioissakin tehdä muutoksia ja kokeilla eri ideoita.

”Kun saa tehdä työtä lahjakkaiden tyyppien kanssa, positiivinen palaute tuntuu vieläkin hienommalta.” ●

”Tässä on kasvettu ihmisenä ja musiikintekijänä.”

KUVA: UNIVERSAL MUSIC

SOLOS

TÄLLÄ PALSTALLA musiikkia lähellä olevat henkilöt visioivat, kritisoivat ja pohtivat.

Radio voi hyvin: kuuntelu kasvoi

Ok, se kasvoi viime vuonna vain yhden minuutin mutta kasvua se on sekin. Muu ”vanha” media kipuilee verkon käytön kasvaessa, radio on läsnä siellä missä ihmisetkin ja pitää huolen siitä, että sisältö pysyy houkuttelevana myös jatkossa.

Menestyksen takana on hyvä toimilupolitiikka, vahva toimialajärjestö RadioMedia ja toimiva yhteistyö yksityisten kanavien sekä Ylen kesken. Tästä osoituksena ovat luotettava ja tunnustettu radion valuutta KRT, Kansallinen Radiotutkimus ja radiot.fi-palvelu, jossa liki kaikki radiot ovat kuunneltavissa.

Elinvoimainen radiomaisema on vahvistanut myös suomalaista musiikkibisnestä; käsi kädessä kuljemme. Suomalaiset radiokanavat soittavat paljon kotimaista musiikkia, moni pelkää kotimaista.

Radio tavoittaa 94 prosenttia väestöstä joka viikko. Yhteenlasketuista minuuteista mainosrahoitteisten kanavien kuuntelu on 51 prosenttia, Ylen 49. Alle 45-vuotiaiden kuuntelusta kaupallisten kanavien kuuntelu on 78 prosenttia.

Digitalisaatioon suomalaisilla radiotoimijoilla on yhteinen, muista pohjoismaista poikkeava näkemys: emme usko DAB-tekniikan syrjäyttävän nykyistä FM-jakelua. Tulevaisuudessa radio ja muu audio on palvelu, jonka kuluttaja saa mistä haluaa. Norjalaiset

hulluttelevat kun FM:n sulkevat. FM voi hyvin ja elää vielä pitkään.

Kolmen tunnin keskimääräinen päivittäinen kuuntelu-aika on Euroopan huippua, samoin on radion osuus media-investoinneista. Radiomainonta on kasvoi viime vuonna jo kolmatta vuotta, sen

osuus mainoskakusta on nyt 5,2 prosenttia.

Radioiden tavoitteena on saada kakusta kuuden prosentin siivu. Kakun pieneneminen avitti takavuosi, mutta viime vuonna mainoskakku pitkästä ajasta kasvoi yhden prosentin verran. Vertailun vuoksi kerrottakoon, että muissa pohjoismaissa radiomainonnan osuus on kahden prosentin nurkilla.

Mainosrahoitteisten radioiden taivaalla on uhkia. Liikenne- ja viestintäministeriö kerää synkkiä pilviä suunnittelemalla toimilupien myöntämistä huutokaupalla nykyisen harkintaan perustuvan menettelyn sijaan. Hämmästelä ja kummastelä mistä ajatukset huutokaupasta ovat peräisin.

Radion kuuntelijoiden tai musiikin tekijöiden etu se ei ole. Huutokauppa olisi riski radion moninaisuudelle ja paikallisuudelle. Kokemukset maista, missä huutokauppanettelyä käytetään, eivät ole hyviä eivätkä todellakaan kannusta tai toimi hyvänä esimerkkinä.

Päinvastoin. Toivon, että musiikkiväki on tukenamme tässä asiassa. Myös kansallinen turvallisuus on huomioitava toimilupajärjestelmää muutettaessa.

Huutokauppa ei olisi parannus vaan heikennys. Jo pelkkä ajatus siirtymisestä huutokaupamalliin luo ison uhkakuvan toimialan ylle ja saattaa jo nyt vaikuttaa yritysten investointihalukkuuteen. Nykyiset toimitukset päättyvät 31.12.2019. ●

LEENA PUNTILA on Senior Adviser, joka työskenteli toimitusjohtajana eri radioyhtiöissä 1985–2016. Hän on RadioMedian entinen puheenjohtaja.

KUVA: MIKKO RÄSÄNEN

MEDIA GROUP

NÄIN GRAMEX PALVELEE • Gramex hoitaa sopimusasiat ja rahaliikenteen yli 30 000 musiikin käyttäjän ja kymmenien tuhansien muusikoiden ja tuottajien välillä. • Kerää äänitemusiikin ja musiikkivideoiden korvaukset. • Selvittää kymmenien tuhansien korvaussensaajien radiosoittomäärät. • Laskee, paljonko korvauksia kullekin asiakkaalle kuuluu tulla. • Tiedottaa sen jälkeen, paljonko korvauksia oikeudenhaltija on saamassa. • Tekee veronpidätykset ja siirtää korvausrahat tilille. • Hoitaa korvaukset myös ulkomailta. • Lisäksi Gramex neuvoa, viestii ja kouluttaa tekijäoikeuksista sekä edistää kotimaista musiikkia ja musiikkialan edunvalvontaa.

Laki määrää, mistä Gramex kerää korvauksia.

Näin Gramex palvelee

Gramexin tehtävänä on olla palveleva linkki musiikin käyttäjien ja musiikin ammattilaisten välillä.

Teksti LAURI KAIRA Kuvat ERKKI MIKOLA

Gramex on tekijänoikeusjärjestö, joka edustaa esittäviä taiteilijoita ja äänitteiden tuottajia.

Gramex hoitaa äänitteisiin ja musiikkivideoihin liittyviä tekijänoikeuksia. Kun biisi soi esimerkiksi radiossa, diskossa tai kaupassa, siitä maksetaan Gramex-korvaukset. Gramex kerää nämä muusikoille, laulajille ja kapellimestareille sekä äänitteiden tuottajille.

Gramex on palveleva linkki musiikin ammattilaisten ja musiikin käyttäjien välillä. Gramex-sopimus on tällä hetkellä noin 30 000 yrityksellä ja yhteisöllä ja Gramex edustaa noin 63 000 kotimaista oikeudenhaltijaa. Lisäksi Gramex palvelee suurta määrää ulkomaisia asiakkaita ulkomaisten sisarjärjestöjensä kautta.

Ei jäsenmaksuja

Gramexilla ei ole liittymis- eikä jäsenmaksuja. Sen asiakkaaksi voi liittyä esittävä taiteilija, joka esiintyy äänitteellä sekä tuottaja, joka on tuottanut äänitteen.

Musiikkialan järjestöt perustivat Gramexin vuonna 1967. Päätösvaltaa Gramexissa käyttävät taiteilijoiden ja tuottajien edustajat.

Korvaukset perille varmasti

Gramexin keräämät korvaukset jaetaan yksilöllisesti ja biisikohtaisesti. Tämä tehdään sen mukaisesti kuin äänitteitä on käytetty. Korvausten määrään vaikuttaa eniten se, miten usein ja miten suurilla radiokanavilla biisit soivat. Korvaukset tilitetään yleensä kertymävuotta seuraavana vuotena.

Gramex vähentää korvaushallinnoinnista aiheutuneet kulut, suorittaa veronpidätyksen

ja tilittää tämän jälkeen rahan täysimääräisesti niihin oikeutetuille. Gramex on voittoa tavoittelematon yleishyödyllinen yhdistys.

Korvauksia Gramex kerää ulkomailtakin. Gramexin kautta ulkomaankorvaukset saa noin 30 maasta suomenkielellä ja erittäin pienillä hallintokuluilla.

Korvausten jako

Gramex jakaa korvaukset tilityssäntöjensä mukaan. Äänitteen käytöstä kerätyt korvaukset jaetaan ensin kahteen osaan: äänitteen tuottaja saa puolet ja toinen puoli jaetaan esittäville taiteilijoille.

Tämän jälkeen taiteilijoiden puolikas jaetaan heidän keskenään sen mukaan, kuinka monta soitto-osuutta kullakin on kyseissä biisissä. Tämän kertoo Gramexille tuottajan tekemä ääniteilmoitus. >>>

Mistä Gramex-korvauksia kerätään?

Kun laki edellyttää korvausta, Gramex auttaa sen hoitamisessa.

>>>

Jos henkilö esimerkiksi soittaa rumppuja, hän saa yhden muusikko-osuuden. Jos hän taas soittaa rumppuja ja laulaa taustalla, hän saa kaksi muusikko-osuutta.

Ääniteilmoitus kertoo myös sen, onko osa muusikoista nimetty solisteiksi. Solisti saa muita suuremman osuuden, ellei yhtye ole tehnyt tasajakosopimusta.

Jotta korvaukset voi tilittää, tuottajan on tehtävä ääniteilmoitus Gramexille. Ellei ääniteilmoitusta ole tehty, Gramexin tietojärjestelmä ”ei tiedä” että äänite on olemassa. Siksi tulee pitää huolta siitä, että ääniteilmoitukset tehdään tarkasti ja ajallaan.

My Gramex portaali

Gramexin asiakkaat voivat hoitaa asioita kätevästi Gramexin kotisivulla www.gramex.fi. Osaston ”Taiteilijat ja tuottajat” asiointilomakkeilla voi tehdä muun muassa ääniteilmoituksen tai osoitteenmuutoksen.

Gramexilla on jo useita vuosia ollut niin sanottu ePalvelu, jossa oikeudenhaltijat voivat asioida omilla tunnuksillaan. Tämä palvelu korvataan uudella My Gramex -portaalilla keväällä 2017. Portaalilla tehdään parhaillaan ja siirtymävaiheen ajaksi vanha ePalvelu on toistaiseksi poissa käytöstä. ●

Tekijänoikeusjärjestö ei itse päättä, millaisesta musiikin käytöstä on oikeus kerätä korvauksia. Se säätetään laissa.

Nyrkkisääntö on se, että Gramex-korvauksia kerätään, kun äänitemusiikkia tai musiikkivideoita esitetään julkisesti tai kun niistä tehdään kopioita muuhun kuin yksityiskäyttöön.

Musiikin esitystekniikalla ei ole väliä. Musiikki on musiikkia, tulipa se sitten radiosta, levyiltä, kännykstä, tietokoneelta tai milta muulta tahansa laitteelta. Sen sijaan elävästä musiikista Gramex-korvauksia ei kerätä. Siitä menevät vain Teosto-korvaukset.

Gramex-korvauksia kerätään, kun äänilevyjä, radiota tai muuta äänitemusiikkia soitetään yleisölle avoimissa tiloissa tai tilaisuuksissa. Samoin silloin, kun sitä tallennetaan tällaista käyttöä varten. Sekä tietenkin silloin, kun sitä esitetään mediassa, kuten radiossa, televisiossa tai osin myös internetissä.

Valtaosa luvista GT Musiikkiluvuilta

Gramex haluaa tehdä musiikin käytön helppoksi. Siksi Gramex ja Teosto perustivat GT

Musiikkiluvat Oy:n. Sieltä saa yhdeltä luukulta kummankin järjestön taustamusiikkiluvat.

Gramex myy itse enää vain luvat musiikin käyttöön mediassa, eli radiossa, televisiossa, internetissä ja av-tuotannoissa. Siksi 30 000 Gramexin asiakasta saa lupansa nyt yhdeltä luukulta.

Jotkut tekijänoikeusjärjestöt saavat laajan yleisvaltakirjan hoitaa asioita edustamiensa taiteilijoiden puolesta. Gramexin mandaatti on kapeampi. Se hallinnoi vain niitä oikeuksia, jotka sen asiakkaat ovat antaneet tai laki määrää sen hoidettavaksi.

Nyrkkisääntö on se, että Gramex hallinnoi vain kaupallisessa tarkoituksessa tehtyjen äänitteiden ja musiikkivideoiden käyttöä yleisölle avoimissa tiloissa ja tilaisuuksissa sekä radiossa ja televisiossa.

Gramexilta ei sen sijaan saa lupia musiikin käyttöön mainoksissa, myyntituotteisiin tai Spotifyn ja Itunesin kaltaisiin kuluttajapalveluihin. Näihin oikeudenhaltijat hoitavat lisensoinnin itse. Kuluttajatuotteiden ja -palvelujen osalta sen tekee valtaosin äänitteen tuottaja. ●

Huipputaso tilitysjärjestelmä

Gramex kehittää yhteistyössä tilitysjärjestelmää, joka on herättänyt kansainvälistä mielenkiintoa.

Gramex on uudistamassa koko tilitysjärjestelmänsä yhteistyössä itävaltalaisen BICConcepts IT Consultingin kanssa. Suomalaisen tekijänoikeushallinnon osaamisen ja itävaltalaisen tietojärjestelmän osaamisen yhdistelmä on herättänyt kansainvälistä kiinnostusta.

Gramexin ja BICConceptsin yhteistyönä syntyneen Apollo-järjestelmän hyödyntämisestä on keskusteltu jo kymmenen ulkomaisen tekijänoikeusjärjestön kanssa.

Gramexin oma Apollo-projekti edistyy BICConceptsin toimitusjohtaja **Thomas Gfallin** mukaan hyvin.

”Hanke etenee hyvin, olemme kohta suorittaneet loppuun datan siirron Gramexin aiemmasta järjestelmästä”, hän kertoi helmikuun 2017 alussa. ”Suurin haaste on varmistaa, että dataa ei vain siirretä, vaan myös parannetaan ja vahvistetaan. Hyvä aika siivota vanha data!”

Milloin Gramex alkaa käyttää sitä kymmenien tuhansien oikeudenhaltijoidensa kanssa?

”Apollo on jo käytössä asiakkaiden hallinnassa. Äänitetietokannan hallinta ja sen kohdentaminen musiikin soittotapahtumiin käynnistyy helmikuussa. Kaikki tulevat korvaustilitykset tehdään Apollolla.”

Suuri edistysaskel

Gfallin mukaan uudella järjestelmällä on suuria etuja verrattuna vanhaan. ”Gramex päätti hankkia uuden järjestelmän voidakseen toteuttaa tiettyjä tarvitsemiaan muutoksia.

Nykyisin julkaistaan myös yksittäisiä kappaleita kokonaisten äänilevyjen sijaan. ”Äänitetietokannasta tehtiin ura- eli kappaleperusteinen, joka helpottaa työtä digitaalisten julkaisujen kanssa.”

”Tilitysjärjestelmä, mandaattien hallinta, tiedonvaihto muiden tekijänoikeusjärjestöjen kanssa – kaikki nämä on päivitetty tehostamaan työprosesseja ja ottamaan huomioon uuden EU-lainsäädännön”, Gfall listaa.

Tekijänoikeusjärjestöjen kansainvälinen yhteistyö rekisteriensä osalta on kehittymässä. ”Suora integraatio kansainvälisiin tietokantoihin helpottaa pitämään tiedot ajan tasalla.”

”Jokainen sentti, johon kohdistuu joskus monimutkaisiakin laskelmia, voidaan nyt jäljittää järjestelmän kautta tarkalleen ja varmistaa sen meno oikealle oikeudenhaltijalle.”

Oletteko tehneet vastaavia järjestelmiä muille järjestöille?

”BICConcepts on työskennellyt itävaltalaisen tekijänoikeusjärjestön LSG:n kanssa monen vuoden ajan. Siksi meillä on paljon kokemusta tekijänoikeusjärjestöjen päivittäisestä liiketoiminnasta.”

Nyt myös LSG aikoo vaihtaa Apollon. ”IMS” eli järjestelmä, jonka kehitimme LSG:lle kuusi vuotta sitten, perustui järjestön osin vanhentuneeseen järjestelmään. Jouduimme sopeutumaan siihen, miten LSG toimi silloin. Monet asiat ovat muuttuneet sen jälkeen, jotkut helpommiksi ja jotkut monimutkaisemmiksi. Nähtyään Apollon LSG on päättänyt hyväksyä sen omaksi uudeksi systeemikseen.”

Monet muutkin organisaatiot ovat osoittaneet kiinnostusta Apollon. ”Olemme neuvottelemassa asiasta lähes kymmenen muun tekijänoikeusjärjestön kanssa.”

Hedelmällistä yhteistyötä

BICConceptsin pääosaamisala on Business Intelligence, eli liiketoiminnassa tarvittavan datan tietokonepohjainen analysointi. Gfall pitää kahden know how’n yhdistämistä erittäin hedelmällisenä.

”Gramexissa meillä on paras mahdollinen kumppani kehittämään korkeatasoista systeemiä tekijänoikeusjärjestöille. Sen asiantuntemuksen ja kehityshalun ansiosta meillä on mahdollisuus integroida nykyteknologiaa ja arvostettua tekijänoikeushallinto-know-how’ta.”

”Esimerkiksi analyysia ja raportointia, missä yhdistyy Apache Lucenen sumeaa hakua Business Intelligence -ohjelmiston kanssa. Ja syvää integraatiota kansainvälisen Virtual Recording Database -projektin kanssa.”

Uusi järjestelmän parantaa monin tavoin asiakaspalvelua. ”Asiakashallintajärjestelmätyökalu mahdollistaa kaiken asiakasviestinnän seurannan ja Itsepalveluportaali antaa enemmän läpinäkyvyyttä Gramexin asiakkaille sekä mahdollistaa paremman viestinnän tuottajien ja agenttien kanssa.” ●

PERUSKÄSITTEET

• **ÄÄNITE** on mitä tahansa ääntä sisältävä tallenne, esimerkiksi pelkkä digitaalinen äänitiedosto tai perinteinen äänilevy. • **ÄÄNITTEEN TUOTTAJA** on henkilö tai yhteisö, joka vastaa esityksen ensitallennuksesta. Termillä ei siis tarkoiteta taiteellista tuottajaa, vaan sitä henkilöä, yhteisöä tai yritystä, joka äänitysvaiheessa ”maksaa viulut”. Tuottajana voi olla esimerkiksi levy-yhtiö. • **ESITTÄVÄ TAITEILIJ** on henkilö, joka esiintyy äänitteellä, esim. muusikko, laulaja, kapellimestari tai äänikirjan lukija. • **MUSIIKKIVIDEO** Gramex hallinnoi kaupallisia kuvallisia musiikkitalenteita.

Tilitysosasto palvelee

Gramexin tilitysosasto vastaa laajasta ja tärkeästä osasta talon toimintaa.

Mitä Gramexin tilitysosaston työntekijät tekevät ja mikä on työssä mukavinta? Kysyimme sitä heiltä.

”Tehtäviini kuuluu kotimaisen tilityksen asiakaspalvelu ja kotimaisten äänitteiden rekisteröinti, sanoo tilitysasiantuntija **Taru Haapavuo**. Taru pitää työssään eniten asiakaspalvelusta.

Tilityspäällikkö **Tarja Henriksson** on samaa mieltä. ”Parasta on, kun saa neuvoa oikeudenhaltija-asiakkaita ja työskennellä heidän kanssaan.”

Tarja Henriksson vastaa kotimaisten oikeudenhaltijoiden tilityksistä ja maksatuksesta sekä toimii kotimaisen tilitysryhmän esimiehenä. Lisäksi hän on parin vuoden ajan osallistunut aktiivisesti uuden tilitysjärjestelmän kehittämiseen BIConceptsin kanssa.

Sama hanke on työllistänyt Data Manager **Katja Pönkkää**. ”Työskentelen tilitykseen liittyvien tietojärjestelmien ja tietokantojen parissa. Työtehtävät ovat monipuolisia ja tekijänoikeusmaailma kehittyvä koko ajan.”

Av- ja tilitysasiantuntija **Heidi Wilskajämsénillä** on laaja toimenkuva. ”Työskentelen sekä ulkomaantilityksen että av-lisensoinnin parissa.”

Aktiivisena kulttuurin harrastajana Heidi viihtyy työssään. ”Koen, että työlläni on merkitystä, ja teen sitä oikeasti hyvän ja tärkeän asian, suomalaisen musiikin ja kulttuurin puolesta.”

Ilona Saarela palvelee ulkomaisia asiakkaita. ”Tehtäviini Gramexissa kuuluu ulkomaisten taiteilijoiden asiakassopimusten käsittely sekä heidän tilitysvalmisteluihinsa liittyvät prosessit.”

”Lisäksi osallistun Gramexin nettisivujen kehittämiseen tilitysosaston osalta, ja olen mukana henkilöstön virkistystoiminnan suunnittelussa ja järjestämisessä.”

Ilona on myös ollut mukana Gramexin asiakas- ja ääniterekisterin kehittämisessä. Ilonan mielestä työ on mukavaa, koska tuntee olevansa tärkeässä roolissa musiikoiden tulolähteiden osalta.

Tilitysasiantuntija **Marjo Huuskonen** kertoo hoitavansa taiteilijoiden ja tuottajien asioita. ”Että he saavat heille kuuluvat esityskorvaukset oikein ja ajallaan.”

Marjosta on kiva seurata aitiopaikalta, mitä Suomen musascenessä tapahtuu. ”Ja miten hyvää suomalainen musiikki on! Meillä on loistavia artisteja ja soittajia, lahjakkaita tuottajia joka genressä. Musiikilla on valtava voima ja vaikutus elämään.”

Tilitysasiantuntija **Silja Sinnemäki** hoitaa esityskorvausten tilitystä ulkomaisille oikeudenhaltijoille.

Parasta ovat asiakkaat.

”Gramexissa työskentelyssä parasta on hauskojen työkaverien lisäksi se, että tunnen tekeväni arvojeni mukaista työtä”, sanoo Silja.

Raportointiasiantuntija **Arttu Fagerlund** selvittää yksityisten radioiden ohjelma- ja laskutusta ja tilitystä varten.

”Pidän työssäni siitä, että se on hyvin itsenäistä ja pystyn itse vaikuttamaan työtappoihin ja menetelmiin. Tärkeää on myös se, että teen työtä kiinnostukseni kohteiden eli musiikin parissa.”

Tilitysasiantuntija **Heikki Salmela** hoitaa tietojen ja korvausten vaihtoa ulkomaisten sisärjestöjen kanssa.

”On mukavaa, kun saa olla osa kansainvälistä yhteisöä ja tutustua ihmisiin joka puolelta maailmaa.”

”Tehtäviini kuuluu vastata ulkomaisten oikeudenhaltijoiden ja tilitysten toiminnasta, sanoo tilityspäällikkö **Kari Niemelä**. ”Lisäksi hoidan Yleisradion raportointia ja olen mukana prosessien ja järjestelmien kehittämisessä.”

”Aikoinaan tulin Gramexiin ääniteharrastuksen myötä ja samalla tiellä olen pysynyt”, päättää Kari. ●

AUTA GRAMEXIA VARMISTAMAAN, ETTÄ SAAT KORVAUKSET OIKEIN MYÖS ULKOMAISISTA ÄÄNITTEISTÄ.

MUUSIKKO, LEVYTITKÖ ULKOMAILLA?

Jos esiinnyt **ulkomaisella äänitteellä**, ilmoita siitä itse Gramexille. Silloin Gramex pystyy varmistamaan, että saat sinulle kuuluvat korvaukset varmasti ja luotettavasti.

Eri maissa toimitaan vähän eri tavoilla. Ulkomailta tehdyn levyn ulkomainen tuottaja tekee levystä ääniteilmoituksen korkeintaan oman maansa tekijänoikeusjärjestölle. Suomen Gramexille siitä ei kerro kukaan.

Gramexilla on hyvä yhteistyösuhde 30 maan tekijänoikeusjärjestöjen kanssa. **Suomalaisten äänitteiden** korvaukset ulkomaisista radiosoihtoista hoituvat luotettavasti perille.

Mutta nykyisin suomalainen muusikko saattaa soittaa jonkun ulkomaisen artistin tai yhtyeen levyllä. Tai suomalainen yhtye voi saada ulkomaan keikan jälkeen levytyspöytäkirjan siinä maassa. Näistä me emme saa automaattisesti tietoa.

Tahdomme varmistaa että sinä saat korvaukset oikein ja ajallaan **myös ulkomaisten äänitteiden** radiosoihtoista ja muusta julkisesta esittämisestä. Kun kerrot niistä meille, pystymme valvomaan etuasi. Gramex on sinun palveluksessasi.

Soita Gramexin tilitysosastolle (09) 4282 7488 tai käytä keväällä 2017 aukeavaa My Gramex -portaalia.

KUVA: MATTI MATIKAINEN

Sinun palveluksessasi. Kuvassa vasemmalta: Heidi Wilskajämsén, Heikki Salmela, Katja Pönkkää, Silja Sinnemäki, Heli Kosunen, Tuomas Talonpoika, Marjo Huuskonen, Taru Haapavuo, Tarja Henriksson, Kari Niemelä ja Ilona Saarela. Lisäksi osastolla on Arttu Fagerlund.

”Kun ei osaa laulaa,
pitää räpätä.”

Videobloggaajasta räppäriksi

Arttu Lindeman satsaa täysillä musiikkiuraansa.
Yleisö ehti äänestää hänet jo vuoden artistiksi.

Teksti JUHANA UNKURI Kuvat VILLE JUURIKKALA

Arttu Lindeman on nousut viimeisen runsaan puolen vuoden aikana suomalaisen räpin ykköskategoriaan. Jokainen Lindemanin neljästä julkaisusta meni singlelistalla ykköseksi ja myös latauslistalla tuli kärkipään sijoituksia. Helmikuussa hän voitti yleisöäänestyksessä vuoden artistin Emma-palkinnon.

”Tämä kaikki on ollut mageeta ja olen kiitollinen. Menestys vetää vähän mattoa alta, sitä on Hangon keksinä ja myhäilee.

Olen uhkarohkeasti ja umpihulluna haaveilut siitä, että pääsisin tekemään musiikkiuraa ja nyt menen pikkuhiljaa sinne päin”, iloitsi 20-vuotias Lindeman, joka oli Emma Gaalassa ehdolla myös vuoden tulokkaaksi. Lisäksi *Läikkyy*-kappaleen musiikkivideo oli ehdolla vuoden musiikkivideoksi.

Kevään kuluessa lahtelainen Lindeman aikoo julkaista pari uutta singleä ja myöhemmin tänä vuonna vuorossa on debyyttialbumin julkaisu.

”Biisi kerrallaan lähdetään kesää kohti. Kesällä on hyviä festareita ja niihin pitää tehdä uutta materiaalia. Albumi tulee olemaan

sellainen ralli, että toivottavasti kenelläkään pää ei mene liian pyörälle”, Lindeman linjaa.

Lindeman kirjoittaa räppinsä itse. Kappaleita on ollut tuottamassa M-Eazy Musicin Kalle Mäkipelto eli Kashwell. Kertosäkeissä laulajina ovat olleet Tiina Vainikainen ja Olli-Matti Kalliosaari eli Ollie.

”Mukana on myös iso herra, Henri Lanz eli MGI, jonka kanssa tehdään jälkituotanto. Tällä yhdistelmällä saadaan syntymään hyviltä kuulostavia biisejä.”

Lindeman kertoo hakevansa musiikillista linjaansa. >>>

Arttu Lindeman ei aio hylätä Youtube-kanavaansa.

>>>

”En ainakaan vielä halua lokeroida itseäni mihinkään suuntaan. Minua oltiin jo määrittelemässä bileräppäriksi, kun *Läikkyy* ja *Menee tunteisiin* -biisit sisälsivät kaiken näköistä pumpppausta ja jumputusta, mutta sitten teinkin toisenlaisen biisin.”

”Eikös se mene niin, että hyvät biisit myyvät ja huonot eivät myy edes mainoksilla. Kysymys on aina biisin tasosta, oli se sitten räppiä, hiphoppia, old schoolia, popräppiä tai jotain muuta”, Lindeman pohtii.

Lindeman allekirjoitti levytys sopimuksen Sony Musicin kanssa helmikuussa 2016. Edellisenä kesänä hän oli aloittanut yhteistyön M-Eazy Musicin kanssa ja julkaissut omakustannesinglen. Lindemanin mukaan konkreettinen päivittäinen tekeminen ei ole juuri muuttunut.

”Omakustannebiisiä tehdessäni kanssani työskenteli lahjakasta jengiä ja niin on myös nyt. Tietysti Sony muutti meininkiä. Sony mahdollisti sen, että Lindemanin ensimmäinen biisi oli listaykkönen, siitä kiitos heille. Homma on mennyt aika järjestelmälliseksi ja suunnitelmalliseksi. Se sopii minulle, koska olen tosi suunnitelmallinen tyyppi.”

Tärkeintä on hyvä fiilis

Arttu Lindeman on myös suosittu videobloggaaja. Hän aloitti Youtube-videoiden tekemisen lähtiessään vaihto-oppilaaksi Ruotsiin vuonna 2013.

”Aluksi tein videopäiväkirjaa Ruotsista mutsille, fajalle ja lähimmille kavereille. Sitten muutkin kiinnostuivat suomalaisesta vaihto-oppilaasta Ruotsissa ja hommaa piti vähän muuttaa.”

Jossakin vaiheessa Lindeman teki Youtubebessa myös taikatemppeja. Sittemmin kanavalla on voitu seurata parikymppisen kaupunkilaismiehen elämää laajemminkin: Lindeman hengaailee kavereidensa kanssa, urheilee, käy vaateostoksilla ja keikoilla, tekee ruokaa, vastailee katsojien kysymyksiin ja niin edelleen.

Lindeman on tehnyt Youtube-uraansa suunnitelmallisesti. Alkuvaiheessa tavoitteena oli saada 300 tilaajaa. Määrät alkoivat kasvaa nopeasti. Tällä hetkellä hänellä on Youtubebessa yli 170 000 tilaajaa.

”Olen halunnut viihdyttää ja hauskuuttaa jengiä. Ja ehkä välillä haastaa vähän ajattelemaan, ettei homma ole ihan pelkkää komediaa ja lässyttämistä.”

Lindeman korostaa, että jatkossa hänen tavoitteensa ja haaveensa ovat musiikkikentällä. Hän toteaa tehneensä pitkiä työpäiviä Youtube-videoiden kanssa. Nyt hän tekee saman musiikin parissa.

”Yritän koko ajan kehittyä artistina ja muusikkona. Olen monelle edelleen ehkä vähän semmonen tubeäijä, eikä siinä ole mitään pahaa. Emma Gaalassa voittamani palkinto oli iso edistysaskel musiikkiurallani. Myös tuleva debyyttialbumini on varmasti eräänlainen statementti siitä, että olen muuttamassa tubeäijästä artistiksi.”

”Toisaalta tärkeintä on hyvä fiilis ja meininki. Jos keikoilla vaan käy jengiä, on aivan sama vaikka minua pidettäisiin sirkustaiteilijana.”

Lindeman ei ole aikeissa hylätä Youtube-kanavaansa.

”Tämän vuoden aikana olen kuitenkin julkaissut videoita aiempaa harvemmin. Jatkossa mukaan tulee jengiä, joka alkaa tehdä videoita minun kanssani. Hommaa viedään artistimaisempaan suuntaan.”

Haastattelun jälkeisellä viikolla tulee uutinen Lindemanin uudesta aluevaltauksista. Keväällä TV 5:llä alkaa näkyä *Lindemanin*-viihdeohjelma.

Alias Lindemayn

Lindeman löysi musiikin yläasteella. Aiemmin hän oli pelannut jääkiekkoa, mutta tuossa vaiheessa tilalle tuli rumpujensoitto.

”En ainakaan vielä halua lokeroida itseäni mihinkään suuntaan”, Arttu Lindeman sanoo.

”Minulla heräsi iso rakkaus soittamiseen. Soitin rummuilla esimerkiksi Metallica, Kissin, Sum 41:n sekä Green Dayn biisejä. Samoihin aikoihin aloin harrastaa myös leffoissa näkemääni hiphop-tanssia. Homma tuntui siistiltä.”

Lindeman kertoo olleensa räppidiggari pienestä asti.

”Isoveljeni oli ja on edelleen kova hoppelä. Otin hänestä mallia ja minunkin mielestäni räppi on parasta musaa. Minä ja isoveljeni kuuntelimme muun muassa **Skandaalin** ja **Cheekin** levyjä.”

Räppi oli Lindemanille selkeä valinta myös omassa musiikinteossa.

”Kun ei osaa laulaa, pitää räpätä”, hän sanoo virnistäen.

Lindeman on ollut Youtuben myötä paljon esillä. Hän kertoo pyrkivänsä aitouteen. Yksityisellä ja julkisella minällä on kuitenkin myös eroja.

”Jengi puhuu siitä, että pitää olla aito, eikä pidä vetää roolia. En niin teekään ja mielipiteeni ovat kyllä aitoja. En minä kuitenkaan YouTubessa samalla tavalla käyttäydä kuin himassa tai frendien kanssa.”

Räpissä rooli tulee luonnostaan.

”Yritän koko ajan kehittyä artistina ja muusikkona.”

”Räpissä on helppo piiloutua roolin taakse. Joka biisini alussa kuiskataan Lindemayn. Biiseissäni ei räppää niinkään Arttu Lindeman vaan alias Lindemayn.”

Suursuosio on vähentänyt Lindemanin yksityisyyttä.

”Kaupasta hakee maitoa mieluummin vähän ennen sulkemisaikaa. Päivittäisissä normiasioissa saa olla muutenkin aika tarkkana: kenelle annat numerosi, miten käyttäytydät ja niin edelleen.”

Perhe on tärkein asia

Lindemanin mukaan hänen päämäärätietoisuutensa ja ahkeruutensa juontaa kotoa. Lindeman tulee yrittäjäperheestä ja oma isä on yksi hänen isoimmista esikuvistaan.

”Olen pienestä asti oppinut, että jos jotain haluaa, pitää tehdä duunia. Rohkeus juontaa kotona. Sain ylioppilaslakin viime keväänä. Muut kaverit menivät kesätöihin, minä perustin osakeyhtiön.”

”On aivan sama montako seuraajaa sulla on tai miten iso Sonyn koneisto takana. Jos et ole valmis kehittämään itseäsi joka päivä ja viemään omia skillsejä uusille leveille, voi unohtaa kaikki kovimmatkin haaveet. Haluan tehdä hommani sen verran hyvin, ettei tarvitse joskus tuopin ääressä kertoa, että olisi minustakin voinut jotain tulla.”

Lindeman määrittelee lapsuutensa värikääksi.

”Olen ollut aina suupaltti ja huutelija. Lapsena ja teininä se kostautui aika pahasti ja jouduin kiusauksen kohteeksi. Olen kuitenkin kasvanut, oppinut noista asioista ja mennyt eteenpäin.”

Lindemanilla on hyvin samanlainen lähipiiri kuin ennen menestystäkin.

”Perhe on minulle elämässä ylivoimaisesti tärkein asia. Perheeseen lasken myös lähimmät ystäväni. Satsaan täysillä uraani. Tärkeintä on kuitenkin se, että läheisilläni on hyvä olla.”

Kirka keikalla vuonna 1970. Kirkan kesäshow oli samana vuonna nimeltään Villi viihdyttäjä.

Kirka levytti Suomen ensimmäisen livealbumin.

JAKE NYMAN on pitkän uran Ylessä tehnyt musiikkitoimittaja. Hänen ohjelmiaan ovat muun muassa Pop eilen – tänään, Ennenkuulumatottomat, Kovan päivän ilta, Rockradio, Onnenpäivä, Sokkotreffit, Kersantti Pippuri, Tähtisumua, Nousevan auringon talo sekä sunnuntaisin Yle Radio Suomessa lähetettävä Jake Nymanin Popradio.

KUVA: JYRKI VALKAMA / YLE KUVAPALVELU

KAUAN SOIKOON MUSIIKKI – GRAMEX 50 VUOTTA

1 ENSIMMÄINEN OSA Jake Nymanin neliosaisesta artikkelisarjasta, jossa hän käy läpi musiikkialan kehitystä 50 viime vuoden ajalta omasta alan harrastajan ja musiikkitoimittajan näkökulmastaan.

Oi niitä aikoja

Mitä musiikkia soitettiin ja kuunneltiin vuonna 1967?

Teksti JAKE NYMAN Kuvat ALVAR KOLANEN

Valehtelin jos väittäisin muistavani sen päivän kun Gramex perustettiin. On tietoenkin mahdollista, että **Heikki Kahila** kertoi asiasta tv-uutisissa ja tuolloin vielä radion puolella työskennellyt **Eva Polttila** *Päivän peilissä*, mutta siitä ei ole todellakaan jäänyt minulle minkäänlaista muistijälkeä.

Kun Gramex aloitti toimintansa toukokuun 12. päivänä 1967, minä odottelin innokkaasti koulun loppumista ja vielä innokkaammin mestarin jakamaa ensimmäistä tilipussia tulevassa kesätyöpaikassani Hämeenlinnan vaneritehtaalla.

Pitkin kevättä olin luuhannut levykaupoissa ostamatta mitään, mutta noin kuukauden päästä pystyisin hankkimaan omalla rahalla monia korvamerkitsemiäni 24 markan hintaisia LP-levyjä: Beatlesia, Byrdsia, Small Facesia, Holliesia, **Dylania** ja **Donovania** ...

Kaikkea tätä autuutta odotellessa korvikkeeksi kelpasivat pakostakin radion ja television musiikkitarjonta sekä ennen kaikkea jukeboxit. Niitä olikin vähän joka paikassa, sillä pelkästään Raha-automaattiyhdistys omisti vuonna 1967 ennätyselliset 2 728 jukeboxia ja siihen sitten vielä yksityiset toimijat päälle. Yhden levyn soittaminen maksoi

50 penniä ja markalla sait kuulla kolme lempilevyäsi.

Kahdeksan kärjessä

Televisiolla ei ollut innokkaalle popparille paljoa tarjottavaa. Harvinaisiin poikkeuksiin säännöstä kuului The Spencer Davis Groupin Pasilan tv-studiolla purkitettu esiintyminen. Poikkeuksellisen hyvin äänitettyä livevetoa ihastellaan Youtubessa edelleen.

Eikä tietenkään sovi unohtaa Suomessa toukokuussa konsertoineen **Jimi Hendrixin** tv-taltiointia, olkoonkin että se tehtiin play-backina. Jälkipolville tämä historiallinen tapaus ei säästynyt, sillä kalliille kuvanauhalle löytyi parempaa uusiokäyttöä. Kukaties Hendrixin esiintymisen päälle nauhoitettiin uutinen, jossa kerrottiin SKDL:n liittokokouksen asettuneen presidentti **Urho Kekkonen** uudelleenvalinnan kannalle?

Huhtikuussa 1967 Wienissä pidetty Eurovision laulukilpailut voitti **Sandie Shaw** kapaleella *Puppet on a String*. Olin siihen saakka digannut tätä tyylikästä laulajatarta kovastikin, mutta tuota humpppaa en kerta kaikkiaan sietänyt. Samaa mieltä oli myöhemmin Sandie itsekin, joka on kertonut joutuneensa seuraavina vuosina esittämään ”sitä saamarin juttua” joka paikassa yhä uudelleen ja uudelleen.

>>>

Suomen myydyimmät
singlet toukokuussa
1967

1. **Martti Innanen: Eisa, kohtalon lapsi**
2. **Aikamiehet: Iltatuulen viesti**
3. **Danny: Sua kutsun Maarit**
4. **Lasse Mårtenson: On ihmeen hyvä tulla kotiin**
5. **Sandie Shaw: Puppet on a string**
6. **Frank & Nancy Sinatra: Somethin' stupid**
7. **Eino Grön: On jossakin**
8. **Seppo Hanski: Erehdyin kerran**
9. **Eino Grön: Kyneleet**
10. **Esko Rahkonen: Rakasta, kärsi ja unhoita**

Fredin kappale Euroviisuissa vuonna 1967 oli Varjoon, suojaan. Kuva on vuodelta 1969.

1971

>>>

Suomea edusti Fredi kappaleella *Varjoon, suojaan*. Jälleen kerran meillä etukäteen ”kansainvälisen lehdistön ennakkosuosikkina” hehkutettu esitys jäi kuitenkin peräpäähän pitäjäksi vaivaisella kolmella pisteellään.

Radionkaan popmusiikkianti ei ollut kaksista. **Markku Helismaan** *Popsävel -67* oli harvoja ilonaiheita samoin kuin jo 1960-luvun alkupuolella eetteriin uinut *Kahdeksan kärjessä*. Gramexin perustamisen aikoihin (25.5.1967) ”nuorten makuneuvosto” koontui Helsingissä ja Kuopiossa. Voittajaksi äänestettiin The Beach Boysin *Good Vibrations*. Hieno!

”Kansainvälistä go-go -meininkiä”

Vihdoin koitti kesä 1967, joka on jäänyt historian kirjoihin hippikesänä, kukkaiskesänä tai rakkauden kesänä – Summer of Love. Suomessakin nousi listaykköseksi **Scott MacKenzie** hippihymni *San Francisco* ja jopa Hämeenlinnan katukuvaan ilmestyi pitkä-tukkaisia, kukkakuvioisiin housuihin sonnustautuneita nuoria. Minulla on sellaiset tallella vieläkin. Enää ne eivät tosin mahdu jalkoihini. Luultavasti ne ovat kutistuneet pesussa. Muuta selitystä en keksi.

San Francisco ei ollut hullumpi kappale, mutta minun muistojeni soundtrackilla soivat tuolta kesältä silti sitä voimallisemmin Procol Harumin *A Whiter Shade of Pale*, Doorsin *Light My Fire* ja Beatlesin *All You Need Is Love*. Viimeksi mainittu ensiesiteltiin tietoliikennesatelliitin välityksellä suorassa tv-lähetyksessä *Our World* 25. kesäkuuta 1967.

Ohjelmaa seurasi eri puolilla maailmaa 400 miljoonaa katsojaa, jotka saivat nähdä kuinka Abbey Roadin kukilla ja rakkausaiheisilla kylteillä somistetussa studiossa Beatlesin kanssa bailasivat muun muassa **Eric Clapton**, **Marianne Faithfull**, **Mick Jagger**, **Keith Richard**, **Graham Nash** ja **Keith Moon**.

Samaan aikaan Suomessa

Meillä kaikki oli kotikutoisempaa. Vaikka **Dannyn** toinen kesäkiertue *Mustaa ja valkoista* toi Suosikin päätoimittajan **Jyrki Hämäläisen** mukaan maahamme ”kansainvälistä go-go -meininkiä”, niin sen toteuttaminen vaati tiettyjä erikoisratkaisuja.

Koska kaikissa esiintymispaikoissa ei ollut showlle sopivaa esiintymislavaa, niin sellaista kuljetettiin kiertuebussin katolla. Ja uskomatonta kyllä, monilla paikkakunnilla ei ollut riittävästi tai ei laisinkaan sähköä, joten bussin peräosassa raahattiin omaa generaattoria.

Mutta kehitys kehittyi tekniikankin osalta. Yleisradio aloitti väritelevision koe-lähetykset ja yhä useampia radio-ohjelmia saattoi kuunnella stereona. Äänilevyteollisuus seurasi perässä. Suomen ensimmäinen stereosingel oli **Kirkan** levyttämä *Leijat* vuonna 1968 ja vuotta myöhemmin huippusuosittu laulaja teki Suomen ensimmäisen livealbumin *Kirka Keikalla*. Se nousi LP-listamme ykköseksi ja julkaistiin tietenkin stereona.

Ensimmäinen suomalainen stereo-LP, **Esa Pethmanin** *The Modern Sound of Finland* oli ilmestynyt jo vuonna 1965 ja vaikka se saikin erinomaiset arvostelut, kaupallisen menestyksen saavuttaminen oli jazzmusiikolle tuolloin(kin) vaikeaa. **Toivo Kärki** sanoikin Pethmanille, että ”Nää on, Esa, ihan hyviä nää sun sävellykset, mutta millä sä oikein aiot elää?”

Kaikesta huolimatta jazzin arvostus ja suosio kasvoivat pikkuhiljaa. Vuonna 1967 Suomen Jazzliitto alkoi jakaa vuosittaista Yrjö-palkintoaan (ensimmäisenä sen sai saksofonisti **Eero Koivisto**) ja Pori Jazz pyörähti käyntiin jo toisen kerran.

Iltatuulen viesti

Loppiaisenä 1968 radiossa kuultiin ensimmäisen kerran *Listan*. Sen esikuvana oli ruotsalainen *Svensktoppen*, jonka pohjalta sävelradio-toimittajat **Raimo Henriksson** ja **Seppo Seppänen** kehittivät ohjelman kotimaisen version. *Listan* juontajaksi tuli **Matti Paolomaa** ja pian tämä joka sunnuntai kello 13 alkanut lähetys kokosi vastaanottimien äärelle jopa kaksi miljoonaa kuulijaa.

Listalla soitettiin pelkästään kotimaista musiikkia ja levytuotteet laitoi paremmuusjärjestykseen kuuntelijoista koostunut 200-henkinen puhelinraati. Viikoittain vaihtuva raati valittiin modernisti Tampereen yliopiston tietokoneen avulla tehdyllä ohjelmalla, joka takasi sen, että vaikuttamaan pääsivät kaikenikäiset ihmiset eri puolilta Suomea.

Listasta muistetaan taatusti parhaiten Aikamiesten laulama *Iltatuulen viesti*, tyylillisesti auttamattoman vanhanaikainen esitys, joka täysin järjenvastaisesti ja monia kuuntelijoita suunnattomasti ärsyttävästi soi ohjelmassa sunnuntaista toiseen.

Ketkä sitä oikein äänestivät, minäkin päivittelin, enkä taatusti ollut ainoa? Jos noihin aikoihin olisi ollut käytössä internet, niin sanonpahan vaan, että keskustelupalstoilla olisi käynyt aikamoinen kuhina. Kenties termi some-raivo olisi keksitty juuri tuolloin.

Iltatuulen viestistä on olemassa monenlaisia anekdootteja. Kerrotaan, että laulaja-suosikki **Pasi Kaunisto** ryhtyi kerran taksissa istuessaan arvostelemaan autoradiosta kuulemaansa Aikamiesten esitystä. Hän ei kerta kaikkiaan voinut ymmärtää kuinka kummassa ihmiset voivat pitää noin hirveästä esityksestä. Silloin kuski löi jarrut pohjaan ja kivahti: ”Ulos! Minä laulan Aikamiehissä”.

Loppukesällä 1969 *Iltatuulen viesti* tipahti viimein kärkikymmeniköistä. Sana kiiri myös Helsingin olympiastadionille, jossa pelattiin jotain mestaruussarjan jalkapallo-ottelua. Väliajalla valotaululle ilmaantui hämmentävä uutinen: ”*Iltatuulen viesti* on pudonnut *Listalta!*” Yleisö hurrasi uutiselle kovempaa kuin yhdellekään ottelussa tehdyille maalille.

Listasta Syksyn säveleen

Suuresta suosiosta huolimatta Yleisradio päätti kuitenkin lopettaa *Listan*. Eeva Keinäsen juontama viimeinen lähetys kuultiin joulukuun 27. päivänä 1970. ”Taustalla olivat Ylen tuon aikuiset ohjelmaliittiset pyrkimykset”, on Raimo Henriksson todennut, ”ja niihin ei sopinut ohjelma, joka ei ollut ’älyllisesti informoiva’ vaan ’kuuntelijoita passivoiva.’”

Tyhjiöillä on kuitenkin tapana täytyä – tavalla tai toisella. Mainos-tv oli järjestänyt ensimmäisen *Syksen Sävel* -kilpailun jo vuonna

Dannyn vuoden 1968 kesäshow oli nimeltään Rock Side Story.

Ketkä oikein äänestivät Iltatuulen viestiä?

1968 ja tuolloin voiton nappasi **Kristian** kappaleella *Näin on*. Varsinaiseen kukoistukseen ohjelma nousi 1970-luvun alussa kun **Irwin Goodman** tarjosi yleisölle, ei ehkä niin ”älyllisesti informoivia”, mutta vastustamattoman tarttuvia voittajakappaleita kuten *St. Pauli ja Reeperbahn* ja *Poing, poing, poing*.

Minä en niistä juuri välittänyt. Olin aloittanut muotoiluopiskelut Ateneumissa, jossa nopeasti tutustuin moniin rockmusiikista innostuneisiin hengenheimolaisiin. Me kuuntelimme The Bandia, The Moody

Bluesia, **Van Morrisonia** ja **Aretha Franklinia**, ja aina kun kävimme kahvilla Primulassa, oluella Kaivopihassa tai syömässä makkarakuppeja jossain halvassa lounasravintolassa, emme suinkaan keskustelleet suomalaisen designin nykytilasta, vaan pop- ja rockmusiikin uusista virtauksista.

Ja ellen ihan väärin muista, niin se oli Stockmannin kahvilassa, jossa kehuin erälle opiskelijakaverilleni opintolainallani ostamaani Van Morrisonin albumia *Moondance* ja sanoin: ”Perhana, kun pääsis joskus soittamaan tällaista musiikkia radiossa.”●

Irwin Goodman nappasi Syksyn Säveln voiton vuonna 1970 kappaleella *St. Pauli ja Reeperbahn* ja vuonna 1971 kappaleella *Poing, poing, poing*.

Musiikin opetus rohkaisee tekemään

”Musiikin opetus on muuttunut yksilölähtöiseksi”, kertoo Pop & Jazz Konservatorion rehtori Janne Murto.

Musiikin ammatillinen koulutus on uudistunut. Rehtori **Janne Murto** pitää opetuksen yksilölähtöisyyttä tärkeänä muutoksena. ”Vuonna 2015 tuli ammatillisen koulutuksen tutkinnonuudistus, jossa kannustetaan asiakaslähtöiseen toimintaan ja tuodaan voimakkaasti esille yksilön omaa osaamista sekä vahvuuksia”, Murto kertoo.

”Ennen oli tietty sabluuna, jossa opetus-suunnitelmaa seurattiin tarkasti. Tästä seurasi se, että oppilaat pärjäisivät vaihtelevasti.”

”Nykyään taas opetus lähtee keskitetyistä ammattitaitovaatimuksista, työelämän toimintakokonaisuuksista ja opiskelija voi itse valita omia vahvuusalueitaan. Hän voi valita muun muassa musiikin tekijyyden tai artistiuuden. Valinnanvapautta on siis pyritty lisäämään”, hän jatkaa.

Omia sävellyksiä

Musiikin opetuksessa on tärkeää, että opiskelija saa tuoda esille omia ideoitaan sekä sävellyksiään. Opettajat rohkaisevatkin siihen jo heti opintojen alussa.

”Aiemmin myös konservatorion historiassa oli tarkkaa, missä vaiheessa opiskelija niin sanotusti sai aloittaa säveltämisen. Edellytettiin, että tietyt teoriaopinnot oli suoritettava. Nykyään, heti kun opiskelija saa tuotettua instrumentista äänen, saa hän aloittaa säveltämisen”.

Kun Murto aloitti rehtorina 2000-luvun alussa, ei konservatoriossa soitettu vielä ollenkaan omia biisejä. ”Parhaatkaan opiskelijat eivät välttämättä ikinä olleet esittäneet biisiä, mistä ei ollut levytettyä esimerkkiä.”

”Konservatoriolla otettiin ohjenuoraksi, että vast’edes opetusta tehdään musiikin sisältöjen kautta. Nopeasti tämän

Valinnanvapautta koulutuksessa on lisätty, rehtori Janne Murto sanoo.

jälkeen tuli kymmenvuotiaidenkin ryhmiä, joissa ideoitiin omia biisejä”, Murto kertoo.

Valtion koulutusleikkaukset

Valtion koulutusleikkaukset ovat osaltaan vaikuttaneet musiikin opetukseen. Pop & Jazz Konservatoriossa opiskelee yhteensä tuhat oppilasta, joista 120 on ammatillisessa opetuksessa ja tähtää muusikoksi tai musiikkiteknologiksi. Tämän lisäksi opiskelijoita on musiikkiopiston sekä musiikkileikkikoulun opetuksessa.

Ei tyhjän astian täyttämistä, vaan tulen sytyttämistä.

”Ammatillisen koulutuksen puolella on jouduttu tekemään supistuksia näiden koulutusleikkausten takia. Jouduimme irtisanoimaan viime vuonna henkilöstöä sekä hallinnosta että opettajistosta”, Murto kertoo.

”Tämä oli ensimmäinen kerta koulun koko 40-vuotisessa historiassa, kun jouduttiin näin rajuihin leikkauksiin. Leikkausten takia piti keksiä kokonaan uusia tapoja tehdä asioita ja miettiä uudenlaisia ratkaisuja opetukseen”, Murto sanoo.

Leikkauksista huolimatta tärkeintä on kuitenkin innostava ilmapiiri. ”Musiikissa on jokin taika joka kiinnostaa ja sytyttää. On sanottu, että opettaminen ei ole tyhjän astian täyttämistä vaan tulen sytyttämistä.”

”Sitä musiikin opettaminen parhaimmillaan juuri on. Musiikin kipinää pidetään hengissä ja sitä ruokitaan. Kun näkee tämän kipinän lapsessa ja nuoressa, se on aivan mahdavaa.”

KYSY

TÄLLÄ PALSTALLA vastataan lukijoiden ja Gramexin asiakkaiden esittämiin kysymyksiin. Kysyä voi mistä tahansa Gramexin alaan kuuluvasta asiasta, Gramexpressin toimitus etsii vastauksen. Kysymyksiä voi lähettää osoitteella toimitus@gramex.fi

Uusi laki tekijänoikeusjärjestöille

EU-direktiivi muuttui laiksi, joka koskee Gramexiakin.

1

Suomessa on nykyään oma laki tekijänoikeusjärjestöille. Miksi?

Laki tekijänoikeuden yhteishallinnoinnista säädettiin viime vuonna ja se on voimassa tämän vuoden alusta.

Se säädettiin, koska EU-direktiivi niin määrää. Sillä halutaan varmistaa, että eri maiden tekijänoikeusjärjestöt noudattavat tiettyjä minimivaatimuksia.

EU-direktiivi oli muutettava laiksi meilläkin, ja näin tehtiin. Suomessa on seitsemän lain tarkoittamaa järjestöä, joista Gramex on yksi. •

toimintatapsansa, asiakassopimuksensa ja sääntönsä tarkistaen, että ne ovat uuden lain mukaisia. Direktiivissä ja sen myötä suomalaisessakin laissa on melko yksityiskohtaisia määräyksiä siitä, miten tekijänoikeusjärjestöjen on toimittava.

Oikeuksien omistajan kannalta yksi muutos näkyy siinä, että laki edellyttää tekijänoikeusjärjestöjä luokittelemaan tarkemmin sen, mitä oikeuksia hän on järjestön hoitoon luovuttanut. •

2

Muuttaako laki paljonkin Gramexissa?

Laki ei tuo Gramexiin suuria muutoksia. Suomi ja pohjoismaat yleisemmin ei ole se unionin kolkka, jonka direktiivillä ensisijaisesti haluttiin parantavan tapojaan.

EU:n tavoitteena on direktiivillään parantaa tekijänoikeuden haltijoiden valinnanvapautta, lisätä heidän päätösvaltaansa oikeuksiensa lisensoinnissa sekä kohentaa tekijänoikeusjärjestöjen läpinäkyvyyttä ja avoimuutta.

Nämä ovat oikeita tavoitteita, joita tekijänoikeusjärjestöt edistivät jo ennen lakiakin. Nyt järjestöt kampaavat

Ei suuria muutoksia.

3

Entä direktiivin määräykset musiikkiteosten lisensoinnista?

Direktiivin erityisenä tavoitteena on helpottaa musiikkiteosten lisensointia monella maantieteellisellä alueella. Siksi direktiivissä ja uudessa Suomen laissa on erityisiä määräyksiä niiden lisensoinnista verkkokäyttöön.

Tällä voi olla vaikutuksia säveltäjien ja sanoittajien puolella. Sen sijaan musiikin lähioikeuksiin, joita Gramex hallinnoi, laki ei tältä osin ulotu. Gramexia se ei näiltä osin siis koske. •

Messissä mukana

Musiikin edistämissätiö MES tukee musiikkia

"Artistiuratuken korostaa entisestään toiminnan ammattimaisuutta", MES:n johtaja Hannu Saha sanoo.

KUVA: MATTI MATIKAINEN

MES aloittaa artistiuratuken

MUSIIKIN EDISTÄMISSÄÄTIÖ muokkaa uusiksi äänitetuotantotukeaan. Tänä vuonna sitä haetaan joko äänitetuena tai artistiuratuena.

Tähän asti äänitetuotantotukea on jaettu yhdestä potista uusien kotimaisten äänitteiden tekoon, jatkossa äänitetuotantoon voi hakea kahta erilaista tukea.

Uutta artistiuratuken myöntämiseen äänitteitä tekeville yhtiöille, sanoo Musiikin edistämissätiö MES:n johtaja **Hannu Saha**. Tuella on tarkoitus auttaa yhtiön muusikkojen sekä esittävien ja luovien taitelijoiden uran ammattimaista rakentamista ja edistämistä.

Tuki mahdollistaa riskienkin ottamisen tuotannoissa, joilla rakennetaan artistin tai tekijän uraa.

"Artistiuratuken korostaa entisestään toiminnan ammattimaisuutta", Saha sanoo. Tämä ei ole sinänsä uutta, sillä MES:n tukimuodoissa on aina korostunut ammattimaisuuden vaade.

Ammattimaisuuden käsite tarkoittaa tuotannon laatua, ei välttämättä työn päätoimisuutta. Esimerkiksi sivutoiminenkin tuottaja voi tehdä laadukasta ja ammattimaista työtä.

Äänitetuottaja voi hakea uutta tukea tuotantoprosessin kaikkien osien kustannuksiinsa, ei kuitenkaan markkinointiin.

"Artistien uran ammattimainen rakentaminen vaatii nykyään paljon taloudellisia resursseja, mutta artistiuratuken voi olla korkeintaan 20 prosenttia yhtiön omasta rahoituksesta", Hannu Saha sanoo.

Molempien tukimuotojen kokonaissumma on edelleen sama kuin aiempi äänitetuotantotuki, 350 000 euroa vuodessa.

Artistiuratuken hakuajan on kerran vuodessa, äänitetuotantotuen vuoden toisella kierroksella. Se päättyy tänä vuonna 30. huhtikuuta.

Tuen rakenteen muutosta toivoi äänitetuottajien Musiikkiuottajat – IFPI Finland, johon kuuluu niin

isoja kuin pieniäkin äänitetuottajia. "Haku on kuitenkin kaikille avoin", Hannu Saha korostaa.

"Päätös artistiuratuesta on tehty tämän vuoden osalta", Hannu Saha sanoo. Jos kokeilu onnistuu, uusi tuki voi muuttua pysyväksi.

Äänitetuki jatkuu entisen kaltaisena. Sitä voi hakea yksittäiselle äänitteelle, joka sisältää useita sävelteoksia. Päätökset tehdään ääninäytteiden kuuntelun pohjalta.

Ehdotukset molempien tukien tuen jaosta tekee asiantuntijatoimikunta; kevyelle ja klassiselle musiikille on kummallekin omansa. Päätökset vahvistaa säätiön hallitus. Äänitetuokeen tarvitaan entiseen tapaan ääninäyte, artistiuratuken kirjallinen tuotantosuunnitelma. ●

Heikki Jokinen

**MUSIIKIN EDISTÄMISSÄÄTIÖ
MES:N TUKIPÄÄTÖKSIÄ
1.11.–31.12.2016**

Äänitetuotantotuki
91 550 euroa, saajia 79

Audiovisuaalinen tuotantotuki
59 682 euroa, saajia 33

Elävän musiikin tuki
173 236 euroa, saajia 107

Julkaisutuki
26 500 euroa, saajia 18

Koulutustuki
12 600 euroa, saajia 9

Markkinointi- ja vientituki
26 800 euroa, saajia 29

Työskentelytuki
295 750 euroa, saajia 173

Tutkimustuki
5 000 euroa, saajia 3

Saajia yhteensä
451 kappaletta, 691 118 euroa

Tiedot hakuajoista ja ohjeet:
www.musiikinedistamissaatio.fi

Musiikin miljoonat

SUOMALAINEN MUSIIKKI sai vuonna 2016 yhteensä 2,6 miljoonaa euroa Musiikin edistämissätiö MES:ltä.

Säätiö sai noin 3 600 hakemusta. Niistä myönteisen päätöksen sai alle puolet, 1 576 hakemusta.

Eniten tukea sai elävä musiikki, 791 756 euroa 512 hankkeelle. Näistä 92 prosenttia toteutettiin kotimaassa. Kevyen musiikin osuus tuesta oli 75 prosenttia, vakavan 25 prosenttia.

Summassa on mukana opetus- ja kulttuuriministeriöltä saatu erillinen 346 870 euron Vaka-tuki kotimaisiin konserttisarjoihin.

Toiseksi tuetuinta oli työskentely, 639 900 euroa 374 hakemukselle. Suurin osa koski kevyen musiikin alaa. Useimmin tuettiin yhden kuukauden työskentelyjaksoja.

Audiovisuaaliselle musiikkiuottantonnolle jaettiin 441 132 euroa. Tukea sai 159 musiikkivideoita ja 9 musiikkidokumenttia tai -ohjelmaa. Muuta tukea sai 21 hanketta. Mukana luvuissa on 200 000 euron erityistuki.

Äänitetuotanto sai 331 750 euroa. Niillä tuettiin 304 uutta kotimaista äänitettä. Näistä 258 oli kevyttä musiikkia, 46 vakavan.

Muita tukia saivat kuoromatkat, markkinointi ja vienti, koulutus, julkaisu, tutkimus sekä kaksi tukiluokkiin mahtumatonta hanketta. ●

Heikki Jokinen

MES myönsi viime vuonna äänitetuotannon tukea 304 hakemukselle. Yksi tuetuista hankkeista oli pianisti Terhi Dostalin (kuvassa) ja yhtyeen levytys suomalaisista pianokvartetoista. Joulukuussa 2016 ilmestyneellä levyllä esiintyivät lisäksi Nina Karmon, Luke Turrell ja Roi Ruottinen.

KUVA: THORSTEN HEIDEC

SUOMEN SUOSITUIN KEIKKAHAKU

METELI
METELI.NET

**UUTTA
METELISSÄ!**

SELAA **SUOMEN LISÄKSI**
MYÖS **VIRON, RUOTSIN,**
SAKSAN JA SVEITSIN
KEIKKOJA.

facebook.com/meteli.net

twitter.com/meteli

instagram.com/metelinet

* AH82 *

Tärkeä tiedote!

ASIAKASTIEDOTE YHTEISHALLINNOINTILAISTA

HYVÄ GRAMEXIN ASIAKAS

Laki tekijänoikeuden yhteishallinnoinnista tuli voimaan 1.1.2017. Se sääntelee tekijänoikeusjärjestöjen toimintaa, erityisesti oikeudenhaltijan ja järjestön välistä asiakkuutta. Tässä kerromme lain 9 §:n mukaisesti, mitä lain johdosta on Gramexissa tapahtumassa ja mitä Sinun asiakkaanamme tulee tietää.

Yhteishallinnointilaki ei aiheuta suuria muutoksia Gramexin toimintaan, joka täyttää suurelta osin uuden lain vaatimukset. Tulevien kuukausien aikana muun muassa Gramexin sääntöihin ja mahdollisesti asiakassopimuksiin tehdään joitakin muutoksia. Muutoksista tiedotetaan Gramexin kotisivuilla ja Gramexpress-lehdessä.

Seuraavassa avainkohtia oikeudenhaltijan valtuutuksesta, sen antamisesta ja peruuttamisesta: Yhteishallinnointilain mukaan oikeudenhaltijalla on oikeus valita tekijänoikeusjärjestö, jonka haluaa valtuuttaa hallinnoinmaan oikeuksiaan ja mitä oikeuksien luokkia ja maantieteellistä aluetta hallinnointivaltuutus koskee.¹

Oikeudenhaltija voi peruuttaa tekijänoikeusjärjestölle antamansa valtuutuksen ilmoittamalla tästä kyseiselle järjestölle tai rajata valtuutuksen koskemaan vain tiettyjä maita tai maanosia taikka tiettyjä oikeuksien luokkia.² Gramexille annetun valtuutuksen muuttaminen tai lakkauttaminen tulee voimaan sen vuoden lopussa, jona muutosilmoitus on tehty.³

Laissa säädetään myös siitä, että oikeudenhaltijalla on tekijänoikeusjärjestölle antamastaan hallinnointivaltuutuksesta huolimatta oikeus myöntää itse valitsemallaan tavalla lisenssi ei-kaupalliseen käyttöön.⁴

Gramex ottaa käyttöön lain edellyttämät menettelytavat. Uudistukset jatkavat Gramexin linjaa kehittää toimintaamme.

Lisätietoa www.gramex.fi

¹5 § 1 momentti | ²8 § 1 momentti | ³8 § 2 momentti | ⁴7 §

Viktigt meddelande!

KUNDMEDDELANDE OM LAGEN OM KOLLEKTIV FÖRVALTNING AV UPPHOVSRÄTT BÄSTA GRAMEX-KUND

Lagen om kollektiv förvaltning av upphovsrätt trädde i kraft 1.1.2017. Lagen reglerar förvaltningsorganisationernas verksamhet, särskilt kundrelationen mellan rättsinnehavaren och organisationen. I detta meddelande berättar vi i enlighet med 9 § i lagen om de förändringar som lagen medför hos Gramex och om det som du som vår kund behöver veta.

Införandet av lagen om kollektiv förvaltning av upphovsrätt orsakar inga stora förändringar i Gramex verksamhet, som till stor del redan uppfyller lagens krav. Under de kommande månaderna kommer vi att göra en del ändringar i Gramex regler och eventuellt också i våra kundavtal. Vi informerar om ändringarna på vår webbplats och i tidningen Gramexpress.

Nedan berättar vi om de viktigaste punkterna i fråga om rättsinnehavarens fullmakt, dvs. om hur rättsinnehavare kan ge och återkalla en sådan fullmakt. Enligt lagen om kollektiv förvaltning av upphovsrätt har rättsinnehavaren rätt att ge en valfri kollektiv förvaltningsorganisation fullmakt att förvalta upphovsrätt samt att fastställa de kategorier av rättigheter och de geografiska område som förvaltningsfullmakten gäller.¹

En rättsinnehavare har rätt att återkalla, helt eller delvis, en fullmakt genom att anmäla detta till den kollektiva förvaltningsorganisationen. Rättsinnehavaren får också begränsa sin fullmakt så att den endast gäller vissa länder eller världsdelar eller bestämda kategorier av rättigheter.² En ändring eller ett återkallande av en fullmakt som lämnats till Gramex träder i kraft vid utgången av det år då anmälan gjordes.³

Enligt lagen har rättsinnehavaren dessutom rätt att efter eget val bevilja licenser för icke-kommersiell användning även om han eller hon gett en fullmakt till en kollektiv förvaltningsorganisation.⁴

Gramex inför de förfaranden som lagen föreskriver. Reformerna är en fortsättning på Gramex kontinuerliga arbete med att utveckla sin verksamhet.

Mer information www.gramex.fi

¹5 § 1 momentet | ²8 § 1 momentet | ³8 § 2 momentet | ⁴7 §

